

BUZOGÁNY Árpád

*Helyismereti kézikönyv*¹

Kulcsszavak: *Korond; helytörténet; helyismeret;*

Népes szerzőcsoport munkájaként készült el Korond helyismereti olvasókönyve. A Firtos Művelődési Egylet kiadásában, az udvarhelyi Infopress Rt. nyomdájában megjelent kötetet AMBRUS LAJOS szerkesztette. Jogos büszkeséggel említi az előszóban, hogy a helyismeretet elsőként vezették be iskolai tantárgyként.

A több mint 400 oldalas kiadvány címe: *Helyismereti olvasókönyv*, és ez a *Hazanéző* - sorozat legvastkosabb darabja, benne számos fénykép, ábra, táblázat. Érdemes megjegyezni: több mint harminc szerző dolgozott azon, hogy „*pótolja a korondi bölcsőhely melegének hiányát*”, ahogy AMBRUS LAJOS fogalmazott.

Szerkezetileg a monográfiák hagyományos felépítését követi: a település természeti képének vázolása, majd terjedelmes történeti áttekintés, társadalom- és gazdaságföldrajz. Ebben a fejezetben Atyha, Pálpataka, Fenyőkút és Kalonda is szerepel, ezt követően látnivalók és intézmények alcím alatt a múzeumról, templomokról, temetőkről, iskolákról, pénzügyekről, a község vezetéséről és a sokadalmakról olvashatunk. Bár utóbbiak tárgyalásánál kevésbé érvényesül a monografikus igény, az érdeklődőknek a bővebb tájékoztatás szintjén tárják fel a szerzők által fontosnak ítélt információkat.

Múltra épülő szellemiség címszó alatt tárgyalják a népköltészet egyes műfajait: dalok, játékok, balladák, mesék, ám a találós kérdések, közmondások és szólások után már a civil szerveződésekéről esik szó, mintha nem került volna jobb hely a szervezeti élet bemutatására. Bár népszokásokat, jeles napokhoz fűződő hiedelmeket is bemutat e fejezet, a következőnek a címében mégis szerepel a népi hagyományok kifejezés, ám itt a népművészettel együtt a tárgyi néprajzra vonatkoztatva. Az előző rész aránytalanságait nem sikerült korrigálni más okból: a fazekasság és a toplászat helyi sajátosságként jelentős, az építészet pedig összmagyar vonatkozásban. Az „étkeket” – utolsó fejezetként – a korondi szellemi táplálék, az irodalom és művészet zárja. Jegyezzük meg, kevés udvarhelyszéki település büszkélkedhet hasonló monográfiával, és tegyük hozzá mindjárt, hogy bizony hiányzik a múlt, az ösvényt taposó szellemi elődök számbavétele.

Nem titok, hogy két szerzőcsoport külön-külön dolgozott a monográfián és e könyv elkészültén, azonban ha azt vizsgáljuk, mennyi a párhuzamosság, ismétlődés, megállapítható, van bőven, mert elkerülhetetlen. A két korondi könyvet egymás mellé téve utóbbi csupán terjedelmével húzza le a másikat, mert ez a könyv túlzott sietségre vall. Számptalan helyesírási hiba terheli a szöveget, írásjele-

Anyám - 1975, terrakotta, 26x18x23,5

ket használtak következetlenül. Bár nem szakkönyvnek készült, mégis zavaró, ha például az irodalomjegyzékben valaki hanyagsága miatt nincsenek román betűjelek vagy a szerzők neve után éppen a könyvcím hiányzik, máshol a megjelenés helye és ideje...

A több szerző által írt fejezeteknél nyilvánvalóan kiütözik, hogy nem a témát, munkát osztották el egymás között, hanem inkább a (már meglévő) írásokat tették egymás mellé. Egyetlen könyv sem tökéletes, de ennek jól fogna egy második kiadás, hogy el lehessen végezni a legszembetűnőbb hibák kijavítását.

Jegyzetek

1. AMBRUS LAJOS (szerk.): *Helyismereti olvasókönyv*. Korond. Firtos Művelődési Egylet, Korond, 2001.